

II. Roczny plan wynikowy z wymaganiami – klasa druga

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy Uczeń:	poziom rozszerzający Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:	poziom dopełniający Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:
I. JAK BYĆ POLAKIEM POD ZABORAMI?				
IX.1	I. Nadzieje w czasach napoleońskich	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>emigracja, Legiony Polskie, Mazurek Dąbrowskiego, Księstwo Warszawskie, konstytucja, wolność osobista chłopów</i> identyfikuje postacie: Napoleon Bonaparte, Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki, księżę Józef Poniatowski wyjaśnia genezę Legionów Polskich oraz genezę Księstwa Warszawskiego wyjaśnia okoliczności powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> wskazuje na mapie Księstwo Warszawskie 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>Rzeczna, koalicja, Związek Reński, blokada kontynentalna, San Domingo</i> krótko charakteryzuje losy Legionów Polskich wyodrębnia dwa etapy tworzenia Księstwa Warszawskiego wymienia przykłady szans i zagrożeń, jakie zaistniały dla Polaków po utworzeniu Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> posługując się mapką, analizuje sytuację polityczną Europy w czasach napoleońskich ocenia politykę Napoleona wobec Polaków
IX.2	<ul style="list-style-type: none"> utworzenie Legionów Polskich losy Legionów Polskich Europa napoleońska utworzenie Księstwa Warszawskiego zmiany w Księstwie Warszawskim klęska cesarza Francuzów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>kongres wiedeński, Królestwo Polskie, Galicja, konstytucja, opozycja legalna, sprzyśnięcie (spisek) podchorążych</i> identyfikuje postacie: Stanisław Staszic, Piotr Wysocki 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>Święte Przymierze, Ziemia Zabrane, Rzeczpospolita Krakowska, Wielkie Księstwo Poznańskie</i> identyfikuje postacie: car Aleksander I, Ksawery 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>zasada legitymizmu, zasada równowagi, Związek Niemiecki, liberalizm, konserwatyzm</i> ocenia sytuację polityczną i gospodarczą Królestwa Polskiego w latach 1815–1830
IX.3	2. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim	<ul style="list-style-type: none"> podstawy nowego ładu w Europie utworzenie Królestwa Polskiego ziemie polskie pod panowaniem pruskim Galicja i Rzeczpospolita Krakowska zmiany cywilizacyjne w Królestwie Polskim opozycja sejmowa i tajne związki 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>Święte Przymierze, Ziemia Zabrane, Rzeczpospolita Krakowska, Wielkie Księstwo Poznańskie</i> identyfikuje postacie: car Aleksander I, Ksawery 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>zasada legitymizmu, zasada równowagi, Związek Niemiecki, liberalizm, konserwatyzm</i> ocenia sytuację polityczną i gospodarczą Królestwa Polskiego w latach 1815–1830
IX.4				

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
IX.3 IX.4 cd.		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> postępując się mapką, określa podział polityczny ziem polskich po kongresie wiedeńskim 	<p>Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> Drucki-Lubecki, wielki książę Konstanty, Walerian Łukasiński wymienia najważniejsze decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej wymienia przykłady szans i zagrożeń, jakie zaistniały dla Polaków po kongresie wiedeńskim 	<p>Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia genezę sprzysiężenia podchorążych
IX.4	3. Powstanie listopadowe <ul style="list-style-type: none"> noc listopadowa, wybuch powstania wojna polsko-rosyjska represe zaborców życie polityczne Wielkiej Emigracji kultura Wielkiej Emigracji 	<p>poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami:</p> <p><i>powstanie listopadowe, detronizacja, represje, konfiskata, kontrybucja, Cytadela, Wielka Emigracja</i></p> <p>identyfikuje postacie:</p> <p>gen. Józef Chłopicki, książę Adam Czartoryski, Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Fryderyk Chopin</p> <p>wskazuje genezę powstania listopadowego</p> <p>wymienia główne konsekwencje powstania listopadowego</p>	<p>poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami:</p> <p><i>Rząd Narodowy, kosciół unicki (grekokatolicki), emisariusze</i></p> <p>identyfikuje postacie:</p> <p>gen. Ignacy Prądzyński, Cyprian Kamil Norwid, Zygmunt Krasiński</p> <p>wyjaśnia przyczyny wybuchu powstania listopadowego</p> <p>charakteryzuje przykłady represji popowstaniowych</p> <p>rozdźnia polityczną i kulturalną rolę Wielkiej Emigracji</p>	<p>poprawnie posługuje się nazwami:</p> <p><i>„Warszawianka”, Towarzystwo Demokratyczne Polskie, Hotel Lambert</i></p> <p>identyfikuje postacie:</p> <p>car Mikołaj II, gen. Jan Skrzynecki, gen. Józef Bem, gen. Józef Sowiński, Szymon Konarski</p> <p>rozdźnia pośrednie i bezpośrednie przyczyny wybuchu powstania listopadowego</p> <p>postępując się mapką, wyodrębnia główne etapy wojny polsko-rosyjskiej w 1831 roku</p> <p>ocenia następstwa powstania listopadowego</p>
IX.4 IX.5	4. Od powstania krakowskiego do Wiosny Ludów <ul style="list-style-type: none"> wybuch powstania rabacja galicyjska charakter Wiosny Ludów w Europie 	<p>poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami:</p> <p><i>powstanie krakowskie, Wiosna</i></p>	<p>poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami:</p> <p><i>rabacja, Komitet Narodowy,</i></p>	<p>poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami:</p> <p><i>praca organiczna, zjazd</i></p>

cd.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wystąpienia w zaborze pruskim ▪ wystąpienia w Galicji ▪ Polacy w europejskiej Wiośnie Ludów 	<p>Ludów, uwłaszczenie chłopów, Legion Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Ludwik Mierosławski, gen. Józef Bem, Adam Mickiewicz ▪ określa zasięg Wiosny Ludów na ziemiach polskich ▪ posługując się mapką, podaje przykłady udziału Polaków w europejskiej Wiośnie Ludów 	<p>gwardia narodowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Edward Dębowski, Jakub Szela ▪ określa zasięg Wiosny Ludów w Europie ▪ różnicza społeczne, narodowe i ustrojowe przyczyny Wiosny Ludów w Europie ▪ charakteryzuje udział Polaków w węgierskiej Wiośnie Ludów 	<p>słowiański</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Józef Lompa, Henryk Dembiński ▪ wyjaśnia genezę i skutki powstania Krakowskiego ▪ porównuje działania Polaków podczas Wiosny Ludów w Wielkim Księstwie Poznańskim i w Galicji ▪ ocenia skutki Wiosny Ludów dla mieszkańców ziem polskich
X.1	<p>5. Powstanie styczniowe na tle europejskim</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ skutki wojny krymskiej ▪ manifestacje patriotyczne ▪ podziały wśród Polaków ▪ wybuch i charakter powstania ▪ klęska powstania ▪ represje rosyjskie ▪ zjednoczenie Niemiec przez Prusy 	<p>Ludów, uwłaszczenie chłopów, tajne państwo, represje, rusyfikacja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Aleksander Wielopolski, Romuald Traugutt ▪ wyjaśnia okoliczności wybuchu powstania styczniowego ▪ wymienia główne następstwa powstania styczniowego 	<p>wojna krymska, Czerwoni, Biali, oczyszczanie chłopów, katorga, „Kraj Nadwiślański”</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ różnicza pośrednie i bezpośrednie przyczyny wybuchu powstania styczniowego ▪ wyjaśnia przyczyny klęski powstania styczniowego ▪ posługując się mapką, określa charakter powstania styczniowego ▪ charakteryzuje następstwa powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się nazwami: <i>Związek Niemiecki, Związek Północnoniemiecki, Austro-Węgry, Rzesza Niemiecka</i> ▪ identyfikuje postacie: Aleksander II, Otto Bismarck ▪ podaje przykłady podobieństw i różnic między powstaniem listopadowym a powstaniem styczniowym ▪ posługując się mapką, wyodrębnia dwa etapy jednoczenia Niemiec przez Prusy
X.2 X.3	<p>6. Polacy wobec nowej polityki zaborców</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w kręgu pozytywistów ▪ twórcy kultury wobec rusyfikacji ▪ kierunki polityki germanizacyjnej ▪ walka Polaków z germanizacją ▪ podstawy autonomii Galicji ▪ rola kulturalna Galicji 	<p>rusyfikacja, germanizacja, autonomia, „Rota”</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Stanisław Moniuszko, Bolesław Prus, Henryk Sienkiewicz, 	<p>pozytywiści warszawscy, praca organiczna, Kulturkampf, Komisja Kolonizacyjna, rugi pruskie, „ustawa kagancowa”, Młoda Polska</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>pozytywiści warszawscy, praca organiczna, Kulturkampf, Komisja Kolonizacyjna, rugi pruskie, „ustawa kagancowa”, Młoda Polska</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>kurie, konserwatyści, stańczycy, Akademia Umiejętności</i> ▪ identyfikuje postacie: Maksymilian Jackowski, ksiądz Piotr Wawrzyniak,

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
X.2 X.3 cd.		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> Michał Drzymała, Maria Konopnicka, Jan Matejko, Maria Skłodowska-Curie określa główne kierunki polityki zaborców wobec mieszkańców ziem polskich na przełomie XIX i XX wieku podaje przykłady walki Polaków z rusyfikacją i germanizacją 	<p>Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postacie: Aleksander Świętochowski, Kazimierz Prószyński, Wojciech Korfański, Stanisław Wyspiański na wybranych przykładach charakteryzuje postawy Polaków wobec polityki rusyfikacyjnej i germanizacyjnej wyjaśnia podstawy autonomii galicyjskiej 	<p>Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> Karol Miarka ocenia rolę i postawę konserwatystów galicyjskich porównuje sytuację Polaków w Galicji oraz w pozostałych zaborach
X.4	<p>7. Zmiany gospodarcze i społeczne na ziemiach polskich</p> <ul style="list-style-type: none"> życie gospodarcze pod panowaniem rosyjskim życie gospodarcze pod panowaniem pruskim życie gospodarcze pod panowaniem austriackim kierunki zmian społecznych zróźnicowanie narodowościowe emigracja zarobkowa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>szlachta, ziemiaństwo, burżuazja, drobno-mieszczanstwo, inteligencja, robotnicy, chłopi, emigracja</i> postępując się mapką, wymienia główne ośrodki przemysłowe na ziemiach polskich pod koniec XIX wieku rozpoznaje główne warstwy społeczne na ziemiach polskich pod koniec XIX wieku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>struktura społeczna, szachownica pol, serwituty</i> na wybranych przykładach porównuje sytuację gospodarczą (warunki rozwoju przemysłu i rolnictwa) w poszczególnych zaborach wymienia kierunki emigracji zarobkowej Polaków na przełomie XIX i XX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia sytuację gospodarczą w poszczególnych zaborach na przełomie XIX i XX wieku podaje przykłady więzi gospodarczych między ziemiami polskimi a ziemiami państw zaborczych wyjaśnia różnicę między strukturą społeczną a strukturą narodowościową
X.5	<p>8. Nurty polityczne na ziemiach polskich</p> <ul style="list-style-type: none"> początki ruchu socjalistycznego dwie nurty polskiego socjalizmu ruch narodowy ruch ludowy rewolucja 1905 roku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>ruch socjalistyczny, ruch narodowy, ruch ludowy, partie polityczne, rewolucja, reformy</i> identyfikuje postacie: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się nazwami: <i>Proletariat, Polska Partia Socjalistyczna, Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy, Polskie Stronnictwo Ludowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się nazwami: <i>Duma Państwowa, Organizacja Bojowa, PPS-Frakcja Rewolucyjna, PPS-Lewica</i> porównuje cele polityczne ruchu

cd.		<p>Roman Dmowski, Józef Piłsudski, Wincenty Witos</p> <ul style="list-style-type: none"> na wybranych przykładach różnic hasła narodowe i społeczne 	<p>identyfikuje postacie: Karol Marks, Ludwik Waryński, Róża Luksemburg</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnicę między dwoma nurtami socjalizmu na ziemiach polskich pod koniec XIX wieku charakteryzuje główne cele ruchu narodowego charakteryzuje główne cele ruchu ludowego 	<p>socjalistycznego, narodowego i ludowego na ziemiach polskich pod koniec XIX wieku</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia okoliczności rozłamu PPS
II. W CIENIU WIELKIEJ WOJNY				
X.6	<p>9. Ekspansja kolonialna państw uprzemysłowionych</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwój gospodarczy i techniczny charakter ekspansji kolonialnej kolonizacja Afryki ekspansja kolonialna w Azji nowy podział świata 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>kolonizacja, ekspansja, monopol</i> wymienia państwa prowadzące ekspansję kolonialną na przełomie XIX i XX wieku wskazuje na mapie główne kierunki ekspansji kolonialnej 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>metropolia, lokata kapitału, bazy wojskowe, dominia, Kanał Sueski, Kanał Panamski</i> wymienia przyczyny ekspansji kolonialnej posługując się mapkami, określa zasięg ekspansji kolonialnej w Afryce i w Azji wymienia główne następstwa ekspansji kolonialnej wyjaśnia specyfikę ekspansji kolonialnej w Chinach 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postać Mahdiego wykazuje związek między uprzemysłowieniem a rozwojem przemysłu na wybranych przykładach ocenia następstwa ekspansji kolonialnej
XI.1 XI.5	<p>10. Wybuch i rozszerzanie się pierwszej wojny światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> narastanie konfliktów początek wojny na różnych frontach technika w służbie wojny poza liniami frontu 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>ententa, państwa centralne, front zachodni, front wschodni, walki pozycyjne</i> rozpoznaje dwie strony walczące podczas wojny posługując się mapką, wskazuje 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>„kocioł bałkański”, plan wojny blyskawicznej, neograniczona wojna podmorska, front bałkański, front włoski</i> wymienia główne przyczyny wybuchu wojny 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia pośrednie i bezpośrednio przyczyny wybuchu wojny analizuje zmiany sytuacji militarnej w Europie w pierwszych latach wojny wyjaśnia, dlaczego wojna miała wpływ na życie ludności

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
XI.1 XI.5 cd.		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> główne fronty walk w 1914 roku wyjaśnia, na czym polegała wojna pozycyjna 	<p>Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa zasięg wojny w 1916 r. wykorzystując fotografie i teksty źródłowe, opisuje charakter działań wojennych 	<p>Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> cywilnej
XI.3 XI.4 XI.5	<p>11. Rewolucje rosyjskie i zakończenie pierwszej wojny światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> rewolucja lutowa w Rosji rewolucja bolszewicka traktat brzeski nasilenie terroru bolszewickiego przystąpienie Stanów Zjednoczonych do wojny klęska państw centralnych pośrednie następstwa wojny 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>rewolucja lutowa, rewolucja bolszewicka, sowieży</i> identyfikuje postać Włodzimierza Lenina wyodrębnia dwa etapy zmian rewolucyjnych w Rosji wskazuje na zmianę sytuacji militarnej po przystąpieniu Stanów Zjednoczonych do wojny podaje przykłady gospodarczych i społecznych skutków pierwszej wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>traktat brzeski, rozjem w Compiègne, hiszpanka, orędzie Wilsona</i> identyfikuje postacie: Thomas Woodrow Wilson, Ferdinand Foch wyjaśnia rolę Stanów Zjednoczonych podczas pierwszej wojny światowej ocenia wybrane skutki wojny 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>Rząd Tymczasowy, Rada Komisarzy Ludowych, Armia Czerwona, łagry, komunizm wojenny</i> określa główne zmiany w Rosji po rewolucji bolszewickiej wyjaśnia, dlaczego pierwsza wojna światowa zakończyła się klęską państw centralnych
XI.2	<ul style="list-style-type: none"> polskie orientacje Legiony i POW po rewolucji lutowej w Rosji nowe nadszanie i rozczarowania u progu niepodległości 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>Legiony Polskie, Pierwsza Brygada, Polska Organizacja Wojskowa, Komitet Narodowy Polski, Błękitna Armia</i> identyfikuje postacie: Roman Dmowski, Józef Piłsudski, Ignacy Jan Paderewski określa sytuację polityczną 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>Pierwsza Kompania Kadrowa, Legion Puławski, Akt 5 listopada, orędzie prezydenta Wilsona</i> identyfikuje postacie: Józef Haller, Edward Rydz-Śmigły charakteryzuje działalność Romana Dmowskiego oraz Józefa 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się nazwami: <i>Związek Strzelecki, Strzelec, Rada Regencyjna</i> identyfikuje postacie: Kazimierz Sosnkowski, Ignacy Daszyński ocenia rolę wybranego działacza politycznego w odzyskaniu niepodległości przez Polskę

cd.		<p>ziem polskich w przededniu pierwszej wojny światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między głównymi polskimi orientacjami na początku wojny 	<p>Piśmidskiego podczas wojny</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne akty prawne, które nadały sprawie polskiej charakter międzynarodowy wymienia czynniki, które miały wpływ na odzyskanie niepodległości przez Polskę 	
XII.1 XII.2	13. Nowy ład w Europie <ul style="list-style-type: none"> obrazy konferencji paryskiej decyzje wobec Niemiec nowa mapa Europy utworzenie Ligi Narodów wyzwania dla demokracji 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>traktat wersalski, traktat pokojowy, Wolne Miasto Gdańsk, Prusy Wschodnie, Alzacja, Lotaryngia</i> postępując się mapką, określa główne zmiany granic w Europie po pierwszej wojnie światowej; wymienia przyczyny tych zmian 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>konferencja paryska, demilitaryzacja, demokracja, Nadrenia, plebiscyt, odszkodowania wojenne, Liga Narodów, faszyzm, system autorytarny, system totalitarny</i> identyfikuje postacie: Thomas Woodrow Wilson, Benito Mussolini ocenia decyzje dotyczące Niemiec zawarte w traktacie wersalskim wyjaśnia cele powołania Ligi Narodów 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje cele Wielkiej Brytanii i Francji na konferencji paryskiej przedstawia okoliczności objęcia władzy we Włoszech przez Mussoliniego wyjaśnia różnicę między systemem autorytarnym a totalitarnym
XII.4	14. Początki systemu stalinowskiego <ul style="list-style-type: none"> umacnianie rządów bolszewickich likwidacja indywidualnego rolnictwa polityka uprzemysłowienia kontrola nad społeczeństwem nasilenie represji centrum światowego komunizmu 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>bolszewicy, walka klasowa, komunizm wojenny, Związek Socjalistycznych Republik Sowietkich, terror, NKWD, łagry, wielki głód, Gulag</i> identyfikuje postacie: Włodzimierz Lenin, Józef Stalin 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>procesy pokazowe, operacja polska, NKWD, kolektywizacja rolnictwa, plan pięcioletni, Komsomol, Międzynarodówka Komunistyczna, kolchozy, sowchozy</i> charakteryzuje wybrane przejawy systemu stalinowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia następstwa dojścia Stalina do władzy w ZSRR podaje argumenty do uzasadnienia tezy głoszącej, że stalinizm był systemem totalitarnym

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
		Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:		
XII.4 cd.		<ul style="list-style-type: none"> określa ideowe podstawy władzy bolszewickiej w Rosji wymienia główne przejawy systemu stalinowskiego 		Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:
XII.3	15. Narodowy socjalizm w Niemczech <ul style="list-style-type: none"> utworzenie i program NSDAP przejęcie władzy przez NSDAP umacnianie władzy nazistów społeczeństwo III Rzeszy nazistowskie prawo i bezprawie 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>NSDAP, nazizm, antysemityzm, rasizm, przestżeń życiowa, gestapo, brunatne koszule, obozy koncentracyjne, organizacja SS, Trzecia Rzesza</i> identyfikuje postać Adolfa Hitlera określa ideowe podstawy nazizmu wymienia główne przejawy systemu nazistowskiego w III Rzeszy 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami nazwami i pojęciami: <i>wielki kryzys ekonomiczny, szowinizm, Hitlerjugend, Reichstag, specjalne pełnomocnictwa dla rządu, noc kryształowa, ustawy norymberskie</i> wyjaśnia okoliczności dojścia Hitlera do władzy w Niemczech charakteryzuje główne przejawy systemu nazistowskiego w III Rzeszy 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia następstwa dojścia Hitlera do władzy w Niemczech podaje argumenty do uzasadnienia tezy głoszącej, że nazizm był systemem totalitarnym
XII.5	16. Przemiany cywilizacyjne w powojennym świecie <ul style="list-style-type: none"> droga do ożywienia gospodarczego przejawy wielkiego kryzysu ekonomicznego interwencjonizm państwowy wpływ techniki na życie ludzi kierunki zmian społecznych i kulturowych nowe kierunki w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>hiperinflacja, giełda, nadprodukcja, wielki kryzys ekonomiczny, drapacze chmur, emancypacja kobiet, kultura masowa, igrzyska olimpijskie</i> wymienia cechy wielkiego kryzysu ekonomicznego wymienia przejawy kultury ma- 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>interwencjonizm, roboty publiczne, Nowy Ład, emancypacja kobiet</i> identyfikuje postacie: Franklin Delano Roosevelt, Charlie Chaplin, Pola Negri charakteryzuje przyczyny oraz metody przewycięzania wiel- 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami: <i>psychoanaliza, surrealizm</i> identyfikuje postacie: Salvadore Dali, Zygmunt Freud analizuje kierunki zmian gospodarczych na świecie w latach 20. i 30. XX wieku podaje przykłady różnic między kulturą masową a awangardą

cd.		sowej w latach 20. i 30. XX wieku	<ul style="list-style-type: none"> kiego kryzysu ekonomicznego podaje przykłady wpływy techniki na życie ludzi w uprzemysłowionych państwach po pierwszej wojnie światowej charakteryzuje wybrane przejawy kultury masowej w latach 20. i 30. XX wieku 	artystyczną
III. ODRODZONA RZECZPOSPOLITA POLSKA				
XIII.1				
17. Wyzwania dla niepodległej Polski				
<ul style="list-style-type: none"> podstawy władzy państwowej powstanie wielkopolskie na konferencji paryskiej walki z Ukraińcami programy granic wschodnich 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>konferencja paryska, powstanie wielkopolskie, Sejm Ustawodawczy, Komitet Narodowy Polski, (Tymczasowy) Naczelnik Państwa</i> identyfikuje postacie: Roman Dmowski, Józef Piłsudski, Ignacy Jan Paderewski wymienia główne problemy niepodległej Polski w pierwszych miesiącach jej istnienia postępując się mapką, określa zasięg powstania wielkopolskiego 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>konferencja paryska, powstanie wielkopolskie, Sejm Ustawodawczy, Komitet Narodowy Polski, (Tymczasowy) Naczelnik Państwa</i> identyfikuje postacie: Roman Dmowski, Józef Piłsudski, Ignacy Jan Paderewski wymienia główne problemy niepodległej Polski w pierwszych miesiącach jej istnienia postępując się mapką, określa zasięg powstania wielkopolskiego 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami nazwami i pojęciami: <i>Warmia, Mazury, Góry Śląsk, plebiscyt, Błękitna Armia, Sejm Ustawodawczy, Komunistyczna Partia Robotnicza Polski, Naczelna Rada Ludowa, program federacji, program inkorporacji</i> identyfikuje postacie: Jędrzej Moraczewski, gen. Józef Haller na wybranych przykładach charakteryzuje szanse i zagrożenia dla niepodległej Polski w pierwszych miesiącach jej istnienia porównuje dwie koncepcje wschodnich granic Polski 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postacie: mjr Stanisław Taczak, gen. Józef Dowbór Muśnicki ocenia decyzje traktatu wersalskiego w sprawie granic Polski
XIII.1				
18. Polska w wywalczonych granicach				
<ul style="list-style-type: none"> wybuch wojny polsko-bolszewickiej bitwa warszawska traktat ryski pierwsze i drugie powstanie śląskie plebiscyt i trzecie powstanie śląskie inne problemy graniczne 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>Rząd Obrony Narodowej, bitwa warszawska, „cud nad Wisłą”, traktat ryski, Wileńszczyzna, Śląsk Cieszyński (Zaolzie), Warmia, Mazury, Góry Śląsk, plebiscyt, powstania śląskie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>Rząd Obrony Narodowej, bitwa warszawska, „cud nad Wisłą”, traktat ryski, Wileńszczyzna, Śląsk Cieszyński (Zaolzie), Warmia, Mazury, Góry Śląsk, plebiscyt, powstania śląskie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się nazwami: <i>Fundusz Obrony Państwa, Tymczasowy Komitet Rewolucyjny</i> identyfikuje postacie: Michaił Tuchaczewski, gen. Lucjan Żeligowski 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się nazwami: <i>Spisz, Orawa</i> analizując mapkę, ocenia kształt terytorialny niepodległej Polski i wskazuje na obszary sporne z państwami sąsiednimi

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
XIII.1 cd.		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postacie: Józef Piłsudski, Wincenty Witos, Wojciech Korfanty posługując się mapką, wyodrębnia główne etapy wojny polsko-bolszewickiej posługując się mapką, opisuje kształt terytorialny niepodległej Polski 	<p>Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie bitwy warszawskiej wyjaśnia, dlaczego plebiscyty na Warmii i Mazurach zakończyły się niekorzystnie dla Polaków posługując się mapką, określa zasięg i konsekwencje powstań śląskich 	<p>Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:</p>
XIII.2	<ul style="list-style-type: none"> podstawy systemu partyjnego zasady konstytucji marcowej wyzwania dla demokracji zamach majowy nowe konflikty polityczne uchwalenie konstytucji kwietniowej zmiany na scenie politycznej 	<p>poprawnie posługuje się terminami i pojęciami:</p> <p><i>konstytucja marcowa, konstytucja kwietniowa, zamach majowy, zamach stanu, sanacja, system autorytarny</i></p> <p>identyfikuje postacie:</p> <p>Ignacy Daszyński, Józef Piłsudski, Gabriel Narutowicz, Stanisław Wojciechowski, Ignacy Mościcki</p> <p>posługując się schematami, porównuje zasady ustrojowe państwa zawarte w konstytucji marcowej oraz konstytucji kwietniowej</p>	<p>poprawnie posługuje się nazwami:</p> <p><i>Narodowa Demokracja, Polska Partia Socjalistyczna, Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Centrolew</i></p> <p>identyfikuje postacie:</p> <p>Roman Dmowski, Wojciech Korfanty, Edward Rydz-Śmigły</p> <p>wyodrębnia główne etapy ustrojowe niepodległej Polski</p> <p>wyjaśnia genezę i skutki zamachu majowego</p>	<p>poprawnie posługuje się nazwami:</p> <p><i>Chrześcijańska Demokracja, Polskie Stronnictwo Ludowe „Piast”, Polskie Stronnictwo Ludowe „Wyzwolenie”, Komunistyczna Partia Polski, Obóz Zjednoczenia Narodowego, Obóz Narodowo-Radykalny</i></p> <p>wykazuje, że konstytucja kwietniowa umacniała system autorytarny</p> <p>ocenia rządy sanacyjne</p>
XIII.4	<p>20. Trudności i sukcesy gospodarcze</p> <ul style="list-style-type: none"> następstwa zaborów i wojny reforma walutowa reforma rolna 	<p>poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami:</p> <p><i>integracja, marka polska, złoty</i></p>	<p>poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami:</p> <p><i>hiperinflacja, deficyt budżetowy,</i></p>	<p>ocenia życie gospodarcze niepodległej Polski, charakteryzując osiągnięcia i wskazując</p>

cd.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa portu w Gdyni ▪ społeczne przejawy kryzysu ▪ budowa Centralnego Okręgu Przemysłowego 	<p><i>polski, reforma walutowa, reforma rolna, Gdynia, Centralny Okręg Przemysłowy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Władysław Grabski, Eugeniusz Kwiatkowski ▪ posługując się mapką, określa położenie Centralnego Okręgu Przemysłowego ▪ wyjaśnia motywy i znaczenie budowy portu w Gdyni 	<p><i>Bank Polski, parcelacja, wielki kryzys ekonomiczny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia czynniki utrudniające integrację oraz rozwój gospodarczy niepodległej Polski ▪ wyjaśnia cele i skutki reformy walutowej 	problemy wymagające rozwiązania
XIII.5	<p>21. Mieszkańcy niepodległej Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ różnicowanie społeczne ▪ struktura narodowościowa ▪ różnice wyznaniowe i religijne ▪ polityka narodowościowa władz polskich ▪ Polacy poza krajem 	<p>poprawnie posługuje się terminami i pojęciami:</p> <p><i>struktura społeczna, struktura narodowościowa, mniejszości narodowe, struktura wyznaniowa, ziemiaństwo, burżuazja, drobnomieszczaństwo, inteligencja, robotnicy, chłopci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ posługując się wykresami, omawia strukturę społeczną, narodowościową oraz wyznaniową niepodległej Polski 	<p>poprawnie posługuje się terminami i pojęciami:</p> <p><i>szkoły dwujęzyczne, antysemityzm, syjonizm, jidysz, rabin, żydowskie gminy wyznaniowe, emigracja zarobkowa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ posługując się mapką, określa obszary zamieszkałe przez mniejszości narodowe ▪ charakteryzuje strukturę społeczną, narodowościową oraz wyznaniową niepodległej Polski 	<p>poprawnie posługuje się nazwą: <i>Obóz Narodowo-Radykalny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia politykę władz polskich wobec mniejszości narodowych ▪ odwołując się do wybranych przykładów, określa przestanki konfliktów społecznych i narodowościowych w niepodległej Polsce
XIII.6	<p>22. Kultura odrodzonej Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ problemy oświaty i wychowania ▪ osiągnięcia nauki ▪ w kręgu literatury i sztuki ▪ rozwój kultury masowej ▪ sportowe emocje ▪ bogactwo kulturowe 	<p>poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami:</p> <p><i>analfabetyzm, kultura masowa, kinematografia, Polskie Radio</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje co najmniej dwie postacie twórców literatury, a także co najmniej po jednym przedstawicielu sztuki oraz nauki w niepodległej Polsce ▪ wymienia przykłady osiągnięć 	<p>poprawnie posługuje się nazwami:</p> <p><i>Polska Akademia Umiejętności, Polska Akademia Literatury, Instytut Radowy, Biblioteka Narodowa, „Skamander”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje co najmniej dwie kolejne postacie twórców literatury, a także co najmniej po jednym kolejnym przedstawicielu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ posługując się wybranymi przykładami, wyjaśnia, na czym polega bogactwo kulturowe niepodległej Polski

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
XIII.6 cd.		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> w niepodległej Polsce w dziedzinie literatury, nauki i sztuki 	<p>Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> sztuki oraz nauki w niepodległej Polsce charakteryzuje przykłady osiągnięć niepodległej Polsce w dziedzinie literatury, nauki i sztuki 	<p>Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:</p>
XII.3 XIII.3	<p>23. Sytuacja międzynarodowa Drugiej Rzeczypospolitej</p> <ul style="list-style-type: none"> między dwoma wrogami możliwości sojuszy niekorzystne układy wojna propagandowa i celna polityka równowagi Polska wobec agresji III Rzeszy 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: „<i>polski korytarz</i>”, <i>rewizjonizm</i>, <i>program Międzymorza</i>, <i>polityka równowagi</i> identyfikuje postacie: Józef Piłsudski, Józef Beck, Adolf Hitler określa sytuację geopolityczną niepodległej Polski, wskazując jej wrogów oraz sojuszników posługując się mapką, wskazuje zasięg geograficzny programu Międzymorza 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: „<i>państwo sezonowe</i>”, <i>Korpus Ochrony Pogranicza</i>, <i>wojna celna</i>, <i>układ w Rapallo</i>, <i>układ w Locarno</i>, <i>konferencja w Monachium</i>, <i>Śląsk Cieszyński (Zaolzie)</i> charakteryzuje główne zagrożenia zewnętrzne dla niepodległej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego nie udało się zrealizować programu Międzymorza ocenia politykę zagraniczną niepodległej Polski